

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie skazanego J. T.
skazanego za czyn z art. 148 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2026 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania
zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt II AKa 354/19,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie
z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. akt V K 7/18,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku skazanego J.T. o wznowienie
postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Skazany J.T. wniósł o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt II AKa 354/19, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. akt V K 7/18. W uzasadnianiu uzupełniającego wniosku o wznowienie postępowania i wyznaczenie obrońcy skazany odwołał się do wadliwości prowadzonego postępowania odwoławczego,

odniósł się do dowodów, przedstawiając własną wersję wydarzeń. Zarzucił też sądowi brak dążenia do wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy poprzez zaniechanie uzupełnienia postępowania dowodowego w kierunku określonym w oddalonych wnioskach dowodowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy odwołać się do treści art. 545 § 3 k.p.k., który stanowi, iż sąd, orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Powyższe unormowanie pozwala więc na wstępną kontrolę wniosku o wznowienie – i to bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych - celem wyeliminowania konieczności przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia postępowania. Zaznaczyć jednocześnie należy, iż decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, która może być oczywiście bezzasadna z różnych powodów. Ta oczywista bezzasadność wynikać może z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia, ograniczając się do postulowania przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej (zob. postanowienie SN z dnia 9 lipca 2024 r., III KO 81/24; postanowienie SN z dnia 26 września 2024 r., IV KO 97/24, postanowienie SN z dnia 24 lipca 2025 r., I KO 77/25).

Podkreślić należy, że prawomocnemu wyrokowi skazującemu, mocą którego obalono domniemanie niewinności oskarżonego w zakresie czynu będącego przedmiotem danego postępowania sądowego, przysługują co do zasady walory trwałości, niezmienności i ostateczności. Tylko wyjątkowe okoliczności, ściśle wskazane w przepisach procedury karnej, mogą uzasadniać potrzebę wzruszenia prawomocnego orzeczenia. Takimi okolicznościami są m.in. przesłanki

uzasadniające wznowienie postępowania wskazane w treści art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. oraz art. 542 § 3 k.p.k., zaś jedną z tego rodzaju podstaw jest ujawnienie się, po wydaniu orzeczenia, nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.).

Strona powołując się na treść art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. musi wykazać, że miało miejsce ujawnienie się już po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów (*propter nova*), które wskazują na zaistnienie okoliczności nieznanych przedtem sądowi (*noviter producta*), jak również stronie (*noviter reperta*). Te nowe dowody lub fakty powinny wskazywać z wysokim prawdopodobieństwem, że oskarżony został skazany za czyn, którego nie popełnił, lub za czyn, który nie stanowił przestępstwa, albo nie podlegał karze. Nowe fakty lub dowody, które nie wskazują na takie sytuacje, a także te, które nie mogą być uznane za nowe, ponieważ były znane sądowi orzekającemu lub stronie, nie mogą stanowić podstawy do wznowienia prawomocnie zakończzonego postępowania. Nawet jeśli postępowanie było dotknięte uchybieniami proceduralnymi lub materialno-prawnymi, nie można go wznowić, ponieważ w takich przypadkach istnieje inny środek zaskarżenia w postaci kasacji, a nie wniosek o wznowienie procesu (zob. postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2022 r., III KO 81/22). Nie chodzi zatem jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych, a o wykazanie błędności wyroku skazującego (zob. postanowienie SN z dnia 29 września 2010 r., IV KO 55/10; postanowienie SN z dnia 16 października 2013 r., II KO 84/13; postanowienie SN z dnia 4 grudnia 2014 r., III KO 44/14; postanowienie SN z dnia 30 kwietnia 2025 roku, III KO 45/25; postanowienie SN z dnia 17 lipca 2024 r., V KO 25/24).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że skazany we wniosku nie przedstawił takich okoliczności, które uzasadniałyby wznowienie postępowania w niniejszej sprawie, a w szczególności nie powołał żadnych nowych faktów ani dowodów, nieznanych sądowi. Skazany zaprezentował swoją wersję wydarzeń i ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Okoliczności te nie mogą jednak stanowić podstawy do wznowienia postępowania. Należy bowiem wskazać, że postępowanie wznowieniowe nie stanowi powtórzenia postępowania apelacyjnego i nie jest swego rodzaju "trzecią instancją", mającą służyć kolejnemu weryfikowaniu poprawności orzeczeń

zapadłych w sądach pierwszej i drugiej instancji. Tym bardziej, że okoliczności wskazane przez wnioskodawcę były przedmiotem kasacji obrońcy skazanego, która została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2022 r., sygn. akt II KK 270/20, jako oczywiście bezzasadna.

Konkludując, mając na uwadze powyższe rozważania, wniosek skazanego o wznowienie postępowania, należało uznać za oczywiście bezzasadny i na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówić jego przyjęcia.

Wobec stwierdzenia oczywistej bezzasadności wniosku o wznowienie, bezprzedmiotowe było rozpatrywanie wniosku skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

[J.J.]

[a.ł.]